

การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

A Study of Early Childhoods Education Managment Problem in School under
Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4

จันทรรจก พวงพิลล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุตา ทฬสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวนพงศ์ ชวนชม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวน 123 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ F-test และเมื่อพบ ความแตกต่าง ทำการทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเงินและด้านคน ระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการและด้านวัสดุสิ่งของ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเงิน ด้านคน ด้านการจัดการ ด้านวัสดุสิ่งของ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง จำแนกตามที่ตั้งและขนาดของโรงเรียนพบว่า

2.1 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง ที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวัสดุสิ่งของ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง ขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าด้านเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study early childhood education management problems in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 and 2) to compare those problems classified by school locations and school sizes.

The research samples were 123 educational administrators and 123 instructors who taught students in early childhood education level in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4. A five-point rating scale questionnaire was employed to collect the data. The statistical methods used to analyze the data were the percentage, mean score ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), F-test and the Scheffé post hoc comparisons respectively.

The results of the study were as follows :

1. The overall early childhood education management problems in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 based on the four basic management factors were in the moderate level. When considering each aspect, the aspects namely money and man were in the high level. While the aspects namely management and materials were in the moderate level. The aspect with the highest mean score was money, followed by man, management and materials.

2. When comparing the early childhood education management problems in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 based on the four basic management factors classified by school locations and school sizes the results were as follows :

2.1 The early childhood education management problems in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 based on the four basic management factors classified by school locations were not different at the significant level of 0.05. In overall. When considering by each aspect, the early childhood education management problems related to the aspect namely materials were different at the significant level of 0.05.

2.2 The early childhood education management problems in schools under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Office Area 4 based on the four basic management factors classified by school sizes were different at the significant level of 0.05. In overall. When considering each aspect, the early childhood education management problem related to the aspect namely money was not different at the significant level of 0.05.

Keywords : Participation, internal quality assurance

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยนำพาให้สถานศึกษาเกิดผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำในการปฏิรูปการเรียนรู้ นำโรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งปัญญา คือ ปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จัดการเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนมีเสรีในการคิดพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ทำการวิจัยในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนการเรียนรู้กันระหว่างเพื่อนครู การทำงานเป็นทีม พัฒนาการเรียนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตร พัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีบรรยากาศเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือครูในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ 2543, 76)

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 3) การจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจาก วัยเด็กเล็กเป็นวัยที่วางพื้นฐานการพัฒนาทุกด้านเพื่อการเติบโตเต็มตามวัย และมีร่างกายแข็งแรง พัฒนาการทางสติปัญญาให้เกิดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เหมาะสมกับประสบการณ์ พร้อมทั้งส่งเสริมความคิดพัฒนาการทางสังคมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่นและพัฒนาการทางจิตใจ อารมณ์ที่เกิดการพัฒนาเจตคติที่ดี ด้วยเหตุนี้ อาจกล่าวได้ว่าจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างเหมาะสมและเอื้อต่อเด็กวัยนี้ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งและส่งผลถึงการพัฒนาในระยะต่างๆ ไปตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตของเด็กในอนาคต เป็นการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนั้น การเตรียมความพร้อมจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในวัยนี้ ในส่วนของการจัดการศึกษาปฐมวัยกำหนดให้หลักสูตรทางการศึกษาปฐมวัยเป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น เช่นเดียวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดปรัชญาการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ และมีหลักการให้เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ การที่จะสนองหลักการและปรัชญาทั้งหมดดังกล่าวพร้อมกันนี้ กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำคู่มือหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนระดับอนุบาลมีทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี (เล่นตามมุม) กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 ประกอบด้วย อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอปากช่อง ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างมาก สถานศึกษาทุกแห่งมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในวางแผนการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ผ่านมาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 ยังมีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินและรับรองหลายแห่ง

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ว่ามีปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัย ตลอดจนบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันหาแนวทางแก้ไขพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้อง กับนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ ผ่านการประเมินและรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย

3.2 โรงเรียนสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาและประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

3.3 เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยแก่ผู้สนใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำนวนทั้งสิ้น 184 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน

(Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 123 โรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 3 กลุ่ม คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 60 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 47 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 16 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 123 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียน จำนวน 123 คน รวมทั้งสิ้น 246 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likerts Scale) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4

4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คุณภาพเครื่องมือมีค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย มีค่าเท่ากับ 0.907

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยวิธีการให้โรงเรียนนำมาใส่ไว้ในกล่องรับเอกสารของโรงเรียน ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 และส่งทางไปรษณีย์พร้อมแนบซองติดแสตมป์ จ่าหน้าของถึงผู้วิจัย ได้รับคืนมา จำนวน 222 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.24

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 3 ค่า คือ ที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติ F-test และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5. ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 4 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงิน (Money) ($\bar{X} = 3.82$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านคน (Man) ($\bar{X} = 3.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) ($\bar{X} = 3.14$)

5.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง จำแนกตามที่ตั้งและขนาด ของโรงเรียนพบว่า

5.2.1 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านวัสดุสิ่งของ แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2.2 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 4 ผู้วิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเงิน (Money) และด้านคน (Man) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) และด้านการจัดการ (Management) ทั้งนี้ ตามภาพรวมด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงิน (Money) ซึ่งเงินนี้เป็นปัจจัยสนับสนุนให้แผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านคน (Man) เป็นทรัพยากรที่เป็นตัวจักรที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่ทำให้กระบวนการบริหารงาน แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จ ซึ่งคนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะงาน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและทำงานสอดคล้องกันเป็นอย่างดี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) เป็นเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อต้องการให้การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้นจะต้องมีครบถ้วน และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ง่าย สะดวก มีคุณภาพและทันสมัย

6.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง จำแนกตามที่ตั้งและขนาดของโรงเรียน พบว่า

6.2.1 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง ที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านวัสดุสิ่งของ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนยังขาดการบริหารจัดการศึกษา ด้านการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสม ผู้บริหารและครูควรศึกษาทำความเข้าใจในการจัดการเพื่อให้นักพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างถูกต้อง

6.2.2 ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามหลักปัจจัยพื้นฐานทางการบริหาร 4 อย่าง ขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนวางแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อโครงการกิจกรรมอื่นๆ มากเกินไป ควรจัดสรรงบประมาณในโครงการกิจกรรมสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้องเหมาะสม

7. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และการทำวิจัยต่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

7.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

7.1.1 ผลการวิจัยปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยด้านคน (Man) พบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และเข้ารับการอบรมในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.1.2 ผลการวิจัยปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยด้านเงิน (Money) พบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษามีงบประมาณรองรับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัย ซึ่งหากสถานศึกษาไม่สนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัย อาจทำให้การพัฒนาเด็กไม่ต่อเนื่องเพราะในการจัดกิจกรรมต่างๆ จำเป็นต้องมีงบประมาณในการจัดซื้อจัดหา อุปกรณ์และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับเด็กให้เพียงพอต่อความต้องการและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

7.1.3 ผลการวิจัยปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษามีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กปฐมวัยมีความสนใจใฝ่รู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่ตลอดเวลา สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นตัวกลางสำคัญในการกระตุ้นความสนใจของเด็กให้สนใจใฝ่รู้ ในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมตามวัย

7.1.4 ผลการวิจัยปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยด้านการจัดการ (Management) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ซึ่งการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กวัยนี้ ต้องคำนึงถึงวัยและพัฒนาการของเด็ก การจัดกิจกรรมควรบูรณาการผ่านการเล่น เพราะเด็กวัยนี้มีความสนใจในกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเพียงช่วงเวลาสั้นๆ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็ก เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง มีจิตสาธารณะ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้ปกครอง เพื่อเปรียบเทียบข้อคิดเห็นในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

7.2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 กับหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อมูลในขอบเขตที่กว้างขึ้น

7.2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงให้การจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กปฐมวัย

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีรียาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
- Likert, R. (1967). **The Human Organization : Its Management and Values**. New York : McGraw-Hill Book Company.